

Albert Schweitzer
Fundacja Alberta Schweitzera

COMPASSION
in world farming
ciwf.pl

otwarte
klatki

EUROGROUP
FOR ANIMALS

Warszawa, 22 sierpnia 2023 r.

Szanowny Pan

Robert Telus

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa

Dotyczy: Przegląd prawa unijnego w zakresie dobrostanu zwierząt - normy dot. importu produktów pochodzenia zwierzęcego z państw trzecich

Szanowny Panie Ministrze,

Jako koalicja czołowych organizacji pozarządowych działających na rzecz ochrony zwierząt w Polsce, zwracamy się do Pana w następującej kwestii.

Komisja Europejska jest obecnie w trakcie przygotowywania [wniosku ustawodawczego](#) w przedmiocie dobrostanu zwierząt, w tym przepisów dotyczących warunków chowu, transportu i uboju oraz oznakowania żywności ze względu na dobrostan.

W tym kontekście zasadnicze znaczenie ma ustanowienie dodatkowych wymogów w zakresie importu produktów pochodzenia zwierzęcego z państw trzecich, tj. zastosowanie przyszłych standardów dotyczących dobrostanu zwierząt do wszystkich produktów wprowadzanych na rynek Unii Europejskiej, w tym produktów importowanych spoza państw członkowskich.

Już w 2016 roku, w badaniu [Eurobarometru](#) dotyczącym dobrostanu zwierząt, aż 83% obywateli i obywaterek Polski (i 93% obywateli i obywaterek całej UE) zadeklarowało, że w ich opinii importowane produkty pochodzenia zwierzęcego powinny spełniać te same normy dotyczące dobrostanu, które obowiązują w UE. Długo oczekiwany przez wszystkie strony: rolniczą, obywatelską oraz decydencką, przegląd prawodawstwa unijnego w zakresie dobrostanu zwierząt jest szansą, aby umożliwić spełnienie żądań konsumentów i konsumentek przy jednoczesnej ochronie interesów polskiego sektora rolnego. Brak odpowiednich regulacji tego rodzaju w zakresie importu najprawdopodobniej [wiązałby się](#) ze znacznym napływem produktów rolno-spożywczych z państw trzecich ze względu na ich niższe koszty produkcji, co oznaczałoby nie tylko dalszy rozwój chowu o niskim standardzie dobrostanu i krzywdę zwierząt poza granicami UE, ale również zignorowanie życzeń obywateli i groźbę nieuczciwej konkurencji zagrażającej interesom polskich rolników i rolniczek.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wielokrotnie wypowiadało się na ten temat, domagając się objęcia towarów importowanych takimi wymaganiami w zakresie dobrostanu, jakie mają obowiązywać w produkcji żywności pochodzenia zwierzęcego w UE. Takie stanowisko Polska przedstawiła także podczas [spotkania Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa](#) w dniu 13 czerwca 2022

Albert Schweitzer
Fundacja Alberta Schweitzera

COMPASSION
in world farming
ciwf.pl

otwarte
klatki

EUROGROUP
FOR ANIMALS

r., podkreślając aspekt konkurencyjności unijnego rolnictwa oraz wskazując na potrzebę przestrzegania standardów zrównoważonego rozwoju i możliwe rozwiązania prawnomiędzynarodowe.

Jednym z możliwych rozwiązań wprowadzenia wymogów dobrostanowych w zakresie importu, zaproponowanym przez Prezydencję Francuską w 2022 roku, są tzw. przepisy lustrzane. Jak [wykazano](#), w przypadku przepisów lustrzanych dotyczących chowu klatkowego, nałożenie bardziej restrykcyjnych wymogów związanych z dobrotanem zwierząt na produkty importowane gwarantowałoby, że polityka handlowa UE nie będzie dalej napędzać niezrównoważonych praktyk, jednocześnie respektując obowiązki wobec Światowej Organizacji Handlu (WTO). Nałożenie dodatkowych wymogów związanych z dobrotanem zwierząt jest w tym przypadku zarówno prawnie wykonalne, jak i pożądane z ekonomicznego, społecznego i środowiskowego punktu widzenia.

W związku z tym, że takie rozwiązanie cieszy się szerokim poparciem obywateli i obywaterek UE, może być ono uzasadnione przed WTO w oparciu o wyjątek umożliwiający ograniczenie handlu w celu ochrony moralności publicznej obywateli członka WTO na podstawie [art. XX lit. a GATT](#). Przykładowo, uznano, że wyjątek oparty o ochronę moralności publicznej obejmuje troskę obywateli i obywaterek UE o dobrotan zwierząt w przypadku unijnego zakazu handlu produktami z fok podtrzymanego przez WTO w 2014 r. Również [sprawozdanie](#) Komisji Europejskiej w sprawie stosowania unijnych norm zdrowotnych i środowiskowych do przywożonych produktów rolnych i rolno-spożywczych potwierdza, że istnieje możliwość rozszerzenia stosowania unijnych norm w zakresie dobrostanu zwierząt na produkty importowane z państw trzecich, tj. jest to zgodne z regulacjami WTO w przypadku, gdy głównym celem środka jest zaadresowanie obaw o charakterze etycznym żywności przez obywateli UE.

Z ekonomicznego punktu widzenia włączenie takiego zapisu do przeglądu prawodawstwa unijnego jest niezbędne, aby zapewnić odpowiednią ochronę europejskiemu, w tym polskiemu rolnictwu. Już w chwili obecnej UE importuje [znaczną ilość](#) produktów pochodzenia zwierzęcego z krajów trzecich. Jeżeli przywóz ten zostanie zwolniony z przyszłych norm dotyczących dobrostanu zwierząt, najprawdopodobniej spowoduje to poważne zakłócenie konkurencji na korzyść producentów w krajach trzecich oraz niezwykle negatywne skutki dla sektora rolnego w Polsce. Oznacza to również, że konsumpcja w UE nadal wspierałaby praktyki wobec zwierząt nieakceptowalne na poziomie UE poza jej granicami, co jest sprzeczne z celami prawodawstwa unijnego oraz z życzeniami samych obywateli.

Należy zauważyć, że rozszerzenie zakresu prawodawstwa na produkty importowane nie stanowi przeszkody w podpisywaniu umów między UE a jej partnerami handlowymi. Co więcej będzie miało [ograniczony wpływ](#) na kraje rozwijające się i kraje o niskich dochodach, ponieważ głównymi krajami eksportującymi produkty pochodzenia zwierzęcego do UE są kraje o wysokim i średnim dochodzie (np. Wielka Brytania, Norwegia, Nowa Zelandia, Brazylia, Argentyna, Chiny), dla których UE stanowi bardzo atrakcyjny rynek w sensie ekonomicznym. Podmioty zagraniczne, które eksportują do Europy

Albert Schweitzer
Fundacja Alberta Schweitzera

COMPASSION
in world farming
ciwf.pl

otwarte
klatki

EUROGROUP
FOR ANIMALS

produkty rolno-spożywcze, to najczęściej duże przedsiębiorstwa, które dostosowały się już do regulacji unijnych w innych dziedzinach i które doceniają zalety dostępu do unijnego rynku.

Co więcej, mając na uwadze Pańskie zaangażowanie w obecnie toczące się negocjacje zmierzające do podpisania umowy handlowej między krajami MERCOSUR a UE do końca 2023 r., pragniemy zwrócić uwagę, że rozszerzenie ustawodawstwa poprzez objęcie produktów importowanych wymaganiami w zakresie dobrostanu obowiązujących w nowych przepisach unijnych zapewniłoby bardziej skuteczną ochronę polskiego sektora rolnego oraz jego konkurencyjności w przypadku wejścia umowy w życie.

Nałożenie dodatkowych wymogów w zakresie dobrostanu zwierząt na importowane produkty jest pożądane z wielu wymienionych powyżej powodów. W związku z nadchodzącymi konsultacjami pomiędzy służbami Komisji Europejskiej w sprawie przeglądu unijnego prawa dobrostanowego, wierzymy, że MRiRW powinno stanowczo wesprzeć włączenie takiej regulacji w zakres nowych unijnych przepisów. Jako koalicja wiodących organizacji działających na rzecz ochrony zwierząt w Polsce zwracamy się do Pana z uprzejmą prośbą o:

- ustosunkowanie się do naszego listu w formie pisemnej, oraz
- wyrażenie poparcia przed Komisją Europejską dla rozszerzenia stosowania przyszłych unijnych norm w zakresie dobrostanu zwierząt na produkty importowane z państw trzecich, w formie listu do Komisarza UE ds. Handlu Valdisa Dombrovskisa.

Pozostajemy do Pana pełnej dyspozycji i z góry łączymy podziękowania za zainteresowanie niniejszym listem.

Z wyrazami szacunku,

Grzegorz Stachacz

Fundacja Alberta Schweitzera,
Prezes

Małgorzata Szadkowska

Fundacja Compassion in World Farming
Polska, Prezeska

Anna Spurek

Fundacja Green REV Institute, COO

Paweł Rawicki

Stowarzyszenie Otwarte Klatki, Prezes

Reineke Hameleers

Eurogroup for Animals, CEO